

Prague Sounds uvádí

Benjamin Britten

WAR
REQUIEM
IEM

Válečné requiem, op. 66
Vladislavský sál, Pražský hrad, 3 9 2023, 20 h

Program večera

18⁰⁰–18¹⁰ h vyzvánění zvonů za válečné oběti

Na památku zemřelých ve válce se rozezní zvony pražských chrámů; svůj hlas připojí také zvony Týnského chrámu, chrámu sv. Mikuláše a katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha.

20 h zvonění zvonu Jan Křtitel – rekviál svatovítské katedrály

20⁰⁵ h Benjamin Britten: Válečné rekviem, op. 66
Vladislavský sál

21³⁰ h závěrečné odbíjení katedrálního zvonu

Koncert zaznamenává Česká televize a evropská kulturní platforma TV Arte Concert.

Koncert se koná pod záštitou prezidenta ČR **Petra Pavla**, předsedy vlády ČR **Petra Fialy**, ministra kultury ČR **Martina Baxy**, primátora hl. města Prahy **Bohuslava Svobody** a starostky městské části Praha 1 **Terezie Radoměřské**.

Zdravice

Petr Pavel
prezident republiky

Vážené dámy a vážení pánové,

považuji za správné a důstojné, že právě Vladislavský sál Pražského hradu může propůjčit svou akustiku tak významné a zároveň vzácné kulturní události, jako je Válečné rekviem. Koncert je výjimečný nejen tím, že jde o monumentální a náročné hudební dílo, ale i společným vystoupením členů České filharmonie, Kyjevského symfonického orchestru a dalších českých těles i mezinárodních sólistů. Válečné rekviem Benjamina Brittena poprvé rozeznělo katedrálu v Coventry, která byla znovu vybudována po jejím zničení během druhé světové války. Jeho protiválečné poselství je dnes bohužel stejně aktuální, jako bylo tehdy. Válka se do Evropy vrátila a už druhým rokem ničí domy, města, ale především lidské životy. Ukazuje se, že poučení z minulosti není zdaleka automatické, ale že na něm musíme neustále pracovat a minulost si i ve všech jejích temných podobách připomínat. Připomeňme si tedy oběti druhé světové války, ale myslíme i na ty, kteří válkou trpí dnes, a také na naši povinnost jim stát po boku v boji za budoucnost celé Evropy.

Přeji Vám příjemný hudební zážitek.

Zdravice

Marek Vrabec
ředitel a zakladatel festivalu
Prague Sounds

Vážené dámy, vážení pánové,

je pro náš festival velikou ctí, že můžeme zde na Pražském hradě, kde se v době prezidentování Václava Havla festival Struny podzimu (dnes Prague Sounds) zrodil, provést letos Válečné rekviem Benjamina Brittena, a to v sále vůbec nejslavnostnějším, ve Vladislavském sále Pražského hradu.

Zvony odpradávná „Boha chválí, živé svolávají a mrtvé oplakávají“. Proto se v den koncertu spojí hlasy stovky pražských zvonů k mohutnému zvonobití. Večer se pak ve slavnostní atmosféře a unikátní akustice Vladislavského sálu rozezní monumentální Válečné rekviem Benjamina Brittena, v symbolickém provedení propojených orchestrů – PKF Prague Philharmonia, Kyjevského symfonického orchestru, působícího toho času v německém exilu, České filharmonie a mezinárodních sólistů.

V době, ve které denně slyšíme o stovkách obětí nesmyslné, dobytkačské a agresivní války, je tento večer příležitostí k zamyšlení a modlitbě za zemřelé.

Rád bych poděkoval panu prezidentovi Petru Pavlovi, že umožnil konání koncertu v sále z nejvýznamnějších, ve Vladislavském sále Pražského hradu. Děkuji všem umělcům v čele s dirigentem Lukášem Vasilkem, s jakým nasazením nastudovali v široké mezinárodní spolupráci toto monumentální dílo, a všem, kteří vznik tohoto koncertu podpořili finančně, především Nadaci PPF, hlavnímu městu Praze a Ministerstvu kultury České republiky.

Řekli o koncertu

„Festival Prague Sounds v posledních letech přináší originální hudební díla a spojuje jedinečnou atmosféru Prahy s novými hudebními projekty. Brittenovo Válečné rekviem, které letos zazní ve Vladislavském sále Pražského hradu, nám však nabízí ještě něco navíc. Jde o mimořádné hudební dílo, které bývá řazeno mezi nejvýznamnější vokálně instrumentální skladby 20. století. Kromě naléhavého protiválečného poselství nám přináší i naději: Zlo nikdy zcela nezvítězí a to, co bylo zbořeno, se dá znovu vystavět.“

Petr Fiala,
předseda vlády České republiky

„Vladislavský sál je nejcennějším prostorem v komplexu Pražského hradu. I proto je využíván opravdu velmi výjimečně a většinou pouze pro nejvýznamnější státní akce. Ostatně v letošním roce otevře své brány pro mimořádné kulturní akce pouze dvakrát. Realizace Válečného rekviem v tomto prostoru je pro nás symbolem naděje, že hudba pomáhá překonat každou obtíž a pozvedá oči lidí za obzor.“

Jana Vohralíková,
vedoucí Kanceláře prezidenta České republiky

„Úchvatná hudba Benjamina Brittena rozezní ikonické prostory Vladislavského sálu Pražského hradu. Ikonickému dílu dvacátého století, monumentálnímu protiválečnému oratoriu v podání spojených orchestrů České filharmonie, PKF - Prague Philharmonia a Kyjevského symfonického orchestru, Pražského filharmonického sboru a mezinárodních sólistů dodává naléhavosti místo prodchnuté dějinami a dnes i dějiny samotné, bouřící okolo nás. Brittenovo War Requiem je tryznou za válečné oběti a dnes více než jindy naléhavým protiválečným apelem.“

Martin Baxa,
ministr kultury České republiky

„Hudební festival Prague Sounds se stal tradičním zpestřením kulturního života hlavního města. Válečné rekviem, které letos uvádí, je symbolem poválečné obnovy. Jeho provedení na Pražském hradě pak bude i projevem fungující mezinárodní spolupráce a hudebním vyjádřením naděje, že mír a obnova jednou dorazí i na Ukrajinu.“

Bohuslav Svoboda,
primátor hlavního města Prahy

„Je nám ctí, že toto ikonické veledílo 20. století, *Válečné rekviem* britského skladatele Benjamina Brittena, zazní právě v podání naší PKF - Prague Philharmonia, navíc v prostorách Vladislavského sálu Pražského hradu, který je již po staletí neodmyslitelně spjat s českou státností. Jsem si jista, že spojení silné hudby ve velkolepém provedení několika exkluzivních těles včetně našich kolegů z Kyiv Symphony Orchestra spolu s monumentálním prostorem zaručuje nezapomenutelný hudební, ale v dnešní situaci i mimořádný emoční zážitek.“

Kateřina Kalistová,
ředitelka PKF — Prague Philharmonia

„*Válečné rekviem* je nejen mimořádně symbolické dílo, je to také skutečná umělecká výzva. Vyžaduje obrovský a výborně připravený provozovací aparát. Ten se nám podařilo sestavit ve spolupráci s orchestrem PKF - Prague Philharmonia, členy České filharmonie, umělci z Kyjevského symfonického orchestru a v neposlední řadě s trojicí skvělých sólistů. Uskutečnit projekt podobné umělecké a logistické náročnosti je poměrně komplikované a jsme rádi, že jsme pro něj našli partnera právě ve festivalu Prague Sounds.“

David Mareček,
ředitel Pražského filharmonického sboru

„Jako jeden z hlasů zastupujících Ukrajinu jsme velmi poctěni, že se můžeme zúčastnit této prestižní akce, která se koná v Praze, jednom z největších kulturních center Evropy. Jsme obzvláště nadšeni, že máme příležitost opět spolupracovat s majestátním Pražským filharmonickým sborem pod výjimečným vedením zkušeného a skvělého dirigenta Lukáše Vasilka při provedení monumentálního *Válečného rekviem* Benjamina Brittena.“

Oleksander Zaitsev,
CEO Kyiv Symphony Orchestra

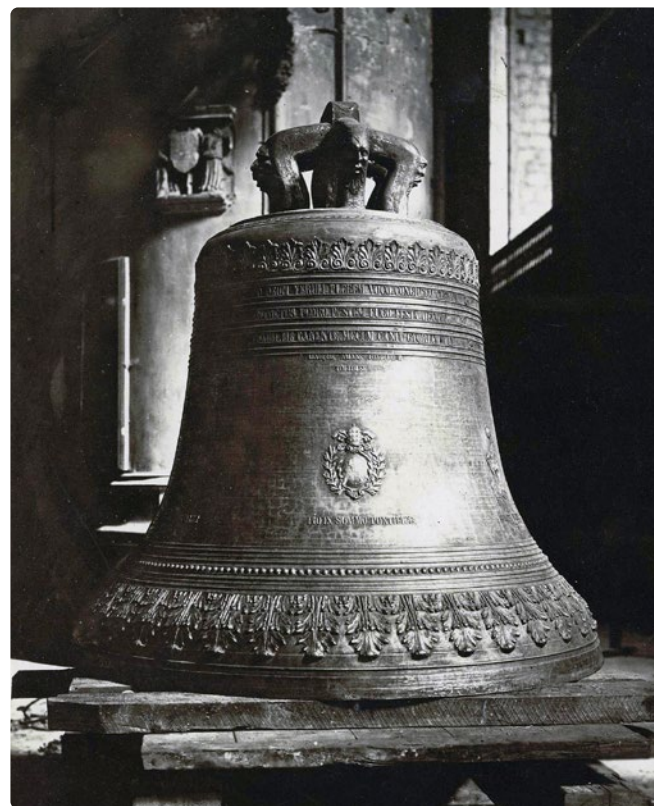
„Koncert, na kterém zazní *Válečné rekviem* Benjamina Brittena ve Vladislavském sále, bude nepochybně výjimečný nejen svou uměleckou kvalitou, ale i symbolickým významem. Vnímám ho totiž také jako jasné vyjádření protiválečného postoje, jež má v kontextu současné situace ve světě zvláštní hodnotu a sílu. Význam tohoto jedinečného večera podporuje i to, že se odehraje na místě pevně spojeném s českou státností.“

Jana Tomas Sedláčková,
členka správní rady Nadace PPF

„Boha chválím, živé svolávám, mrtvé oplakávám...“

Hlas zvonů je odedávna spojen s významnými událostmi. I zvony proto ohlašovaly konec války, ale také připomínaly a oplakávaly padlé. Ostatně na mnoha zvonech najdeme český či latinský nápis: „Boha chválím, živé svolávám, mrtvé oplakávám...“ Proto se před výjimečným provedením *Válečného rekviem* Benjamina Brittena na Pražském hradě rozezní zvony katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Svůj hlas za válečné oběti připojí také velké zvony Týnského chrámu, chrámu sv. Mikuláše a desítky dalších pražských zvonů v centru české metropole.

Program

Benjamin Britten

Válečné rekviem, op. 66

-
- I. Requiem aeternam
 - II. Dies irae
 - III. Offertorium
 - IV. Sanctus
 - V. Agnus Dei
 - VI. Libera me

Anglický skladatel, dirigent a klavírista Benjamin Britten (1913–1976) se řadí k nejvýznamnějším představitelům hudby 20. století. Pro svůj kompoziční přístup a přínos se právem považuje za druhého největšího anglického skladatele po Henrym Purcellovi, neboť stejně jako autor žijící v 17. století také on vynikal v tvorbě vokální hudby. Jeho opery počínaje dílem Peter Grimes z roku 1945 vyvolaly v Anglii obnovení zájmu o tento žánr, posluchači dodnes oceňují Brittenovu schopnost citlivě zhudebnit text, předat silná poselství a zároveň zůstat sdílným. Skladatelsky se nepřipojil ani k poválečné avantgardě, ani se nestal zarytým tradicionalistou. Navázal mimo jiné na Mozarta, Schuberta, Mahlera, Stravinského a Šostakoviče, nechal se okouzlit asijskou hudbou, avšak nestal se eklektikem. Vytvořil si vlastní svěží styl, jemuž nechybí poetičnost, něha, empatie nebo

vypjaté emoce. Britten se narodil na svátek patronky hudebníků sv. Cecílie v Lowesoftu na východním pobřeží Anglie, většinu života prožil v malé rybářské obci Aldeburgh vzdálené několik desítek kilometrů jižněji. Od svých devatenácti let se živil výhradně komponováním, napsal téměř sto opusů včetně šestnácti oper a šestnácti písňových cyklů, tři baletů, řady sólových koncertů, komorní i symfonické hudby a také vokálně-instrumentálních děl, z nichž jedno z nejzávažnějších a nejslavnějších je Válečné rekviem op. 66. Britten ho psal na přelomu let 1961 a 1962 k příležitosti vysvěcení nové katedrály v Coventry. Město ležící přibližně třicet kilometrů od Birminghamu bylo coby významné centrum zbrojního průmyslu za druhé světové války několikrát bombardováno, k nejničivějšímu útoku došlo v noci ze 14. na 15. listopadu 1940 během operace „Měsíční sonáta“, kterou tehdy naplánovala německá Luftwaffe. V průběhu jedenácti hodin bylo Coventry prakticky srovnáno se zemí, zahynulo zde téměř 500 lidí a ze středověké katedrály sv. Michaela zbyla jen část obvodové zdi. V jejím těsném sousedství se začal v roce 1956 stavět nový chrám, jehož prostor zaplnily 30. května 1962 ve světové premiéře tóny Válečného rekviem. Hodinu a půl trvající monumentální dílo v sobě nese Brittenův přesvědčený pacifismus: latinský liturgický text mše za zemřelé je proložen básněmi anglického básníka Wilfreda Owena, za první světové války důstojníka britské pěchoty, který padl ve Francii v roce 1918 několik dní před uzavřením příměří. Bylo mu pouhých pětadvacet let. Básně psal přímo v zákopech a vložil do nich všechny pocit zmaru, bolesti i drsné zkušenosti z bojiště. Titulní strana partitury cituje jeho slova: „Mým tématem je válka a utrpení války. Poezie trpí... Jediné, co dnes může básník udělat, je varovat.“ Britten uctil svým rekviem také další hrdiny a věnoval ho památce čtyř přátel, z nichž tři zahynuli ve druhé světové válce, čtvrtý se podílel na vylodění v Normandii a později spáchal sebevraždu.

Objemný provozovací aparát Válečného rekviem tvoří sólový soprán, smíšený sbor, chlapecký sbor, varhany a velký symfonický orchestr, zhudebněné Owenovy básně přednášejí dva mužští sólisté – dva vojáci – za doprovodu komorního orchestru. Tyto vstupy jsou nadmíru působivé a brittenovsky rozvolněné, uslyšíme také inspiraci Verdim, dalším výrazným hudebním prvkem je tritón c-fis, symbolizující napětí. V úvodu skladby zazní Hymnus za jinocha odsouzeného k záhubě, nejdelší část Dies irae připomíná starozákonní příběh o Abrahámovi a Izákovi, který je však na rozdíl od Bible v básníkově textu obětován a „polovina evropské setby hyne“. Část Agnus Dei přinese více světla: „Kdo však lásku volí větší / život dá bez nenávnosti.“ Sólista zpívá o vojákově, který lituje smrti nepřítel, jehož zabil den před tím. Celá skladba končí ve ztišení – Requiescant in pace (Ať odpočívá v pokoji), avšak znovu

se objeví i znepokojivý tritón. Premiéra Válečného rekviem se uskutečnila 30. 5. 1962, koncert vysílala živě stanice BBC. Výběr sólistů měl vyjádřit jednotu celé Evropy: barytonový part určil Britten německému pěvci Dietrichu Fischeru-Dieskauovi, tenorový part zpíval skladatelův životní partner Peter Pears, sopránové linky se měla ujmout Galina Višněvská, která ale nedostala od sovětské vlády povolení vycestovat. Nahradila ji tedy výtečná anglická pěvkyně Heather Harper a Višněvská se poté zúčastnila natáčení. Nahrávka měla obrovský úspěch, během pěti měsíců se prodalo 200 000 kusů. Nejvíce vzpomínali účastníci prvního provedení na silnou atmosféru: „Na konci nastalo hrobové ticho... lidé plakali... bylo to tak dojemné,“ vzpomínala později jedna z členek orchestru Mary Cotton a podobně i spisovatelka Susan Hill: „Nikdy už jsem takové ticho neslyšela. Bylo to ticho, jež bylo součástí celého Rekviem, jako by ho Britten zapsal do partitury.“

Dina Šnejdarová

Účinkující

Lukáš Vasilek — *dirigent*

Susanne Bernhard — *soprán (Německo)*

Kyle van Schoonhoven — *tenor (USA)*

Arvid Fagerfjäll — *baryton (Švédsko)*

Pražský filharmonický sbor

PKF — *Prague Philharmonia*

Kyjevský symfonický orchestr

Komorní orchestr České filharmonie

Dětský pěvecký sbor Radost Praha

Linda Sítková — *varhany*

Lukáš Vasilek

dirigent

Lukáš Vasilek vystudoval dirigování a hudební vědu. Od roku 2007 je hlavním sbormistrem Pražského filharmonického sboru. Těžiště jeho umělecké práce spočívá v nastudování a provádění repertoáru a cappella, stejně jako v přípravě sboru k účinkování ve velkých kantátových, oratorních a operních projektech.

Lukáš Vasilek vede PFS při většině domácích i zahraničních aktivit a spolupracuje se světově uznávanými dirigenty (v posledních letech to byli například Semjon Byčkov, Manfred Honeck, Jakub Hrůša, Tomáš Netopil, Alan Gilbert nebo sir Simon Rattle) a orchestry (Berlíňští filharmonikové, Česká filharmonie, Izraelská filharmonie, Vídeňští symfonikové). Vedle PFS se věnuje i jiným uměleckým aktivitám. Kromě občasných návratů k orchestrálnímu dirigování je to především spolupráce s vokálním ansámblem Martinů Voices, který založil v roce 2010.

Jako dirigent či sbormistr je podepsán pod řadou nahrávek Pražského filharmonického sboru, pořízených například pro vydavatelství Decca Classics a Supraphon. V posledních letech se věnoval natáčení sborové tvorby Bohuslava Martinů. Jeho nahrávky vzbudily mimořádný ohlas v zahraničí a získaly mj. ocenění prestižních časopisů Gramophone, BBC Music Magazine a Diapason.

Od roku 2021 pedagogicky působí na Akademii múzických umění, kde vyučuje obor dirigování sboru. V roce 2022 hostoval u francouzského sboru Accentus.

Susanne Bernard

soprán

Německá sopranistka Susanne Bernard vystudovala zpěv na Hochschule für Musik und Theater München. Od začátku studii se podílela na řadě inscenací v Bayerische Theaterakademie a v roce 1997 debutovala jako Susanna v Mozartově Figarově svatbě v mnichovském Prinzregententheater.

V roce 2000 se stala členkou souboru Opery Kiel, kde ztvárnila řadu rolí, například Violettu ve Verdiho La traviatě. Hostovala v operních domech ve Frankfurtu a Drážďanech. Kromě své operní činnosti se Susanne umělecky věnuje písňovému žánru, oratoriu a koncertnímu repertoáru. Její rozmanité angažmá ji přivedlo ke spolupráci s věhlasnými dirigenty a orchestry, jako jsou například Mnichovští a Hamburští symfonikové, Drážďanská filharmonie nebo japonský NKH Symphony Orchestra. Její umělecká tvorba je součástí četných televizních a rozhlasových záznamů nebo CD, mezi něž patří například nahrávka duchovních písní a árií Beethovenova Missa solemnis pod taktovkou Enocha zu Guttenberga (nakladatelství Farao), kompletní Myslivečkova opera Medonte (nakladatelství Deutsche Harmonia Mundi / Sony) a nahrávka Brittenových Lidových písní (nakladatelství Rondeau).

Kyle van Schoonhoven

tenor

Americký tenorista Kyle van Schoonhoven, vítěz Velkého finále Národní rady Metropolitní opery, je wagnerovskou hvězdou na vzestupu. Vystudoval hudební školy Westminster Choir College a Fredonia School of Music. Kritici oceňují třpytivý a silný sonorní hlas.

Mezi jeho nedávná angažmá patří Lyric Opera of Chicago, Cincinnati Opera nebo Hawaii Opera Theatre, v nichž účinkoval v Čajkovského Pikové dámy, Straussově Ariadně na Naxu a Bizetově Carmen. Výčet jeho rolí na prknech světových oper je celkem obsáhlý. Na debut v Metropolitní opeře zatím čeká, jelikož původní plánovaný termín překazila pandemie covidu-19. V Evropě poprvé vystoupil na jaře roku 2022, ve francouzské Opéra de Rouen, jako Laca v Její pastorkyni Leoše Janáčka.

Kyle je držitelem ceny George Londona za rok 2019, získal cenu Nicolai Gedda Memorial Award a v roce 2016 byl finalistou soutěže Jensen Foundation Voice Competition.

Arvid Fagerfjäll

baryton

Švédský barytonista Arvid Fagerfjäll oplývá kvalitami v lyrických i dramatických dílech, má rozsáhlé zkušenosti s operou, písňovým žánrem i muzikály. Hudební vzdělání získal na studiích ve Švédsku, v Itálii a Německu, kde aktuálně v Hannoveru dokončuje diplomovou práci ve třídě profesora Petera Linga. Umělecké vlivy, které Arvida hudebně formovaly, převzal jak při svých studiích, tak na četných mistrovských kurzech, které absolvoval.

Zkušenosti poté uplatnil při vystupování v Oper Leipzig, Theater Aachen a Theater für Niedersachsen. Aktuálně je součástí souboru v Theater Plauen-Zwickau, kde ztvárnil Lescauta v Pucciniho Manon Lescaut a Hajného ve Dvořákově Rusalce.

Věnuje se písňové literatuře, se kterou se účastnil mezinárodních soutěží a hudebních festivalů. V roce 2021 vyhrál první cenu v soutěži Hertogenbosch Lied-Duo Competition a v roce 2022 získal druhou cenu v soutěži Wigmore Hall Competition.

Pražský filharmonický sbor

Pražský filharmonický sbor (PFS) je nejvýznamnější a také nejstarší profesionální smíšený pěvecký sbor v Česku s nepřerušovanou činností po celých 88 let. Zároveň je předním evropským vokálním tělesem. Byl založen roku 1935 sbormistrem a pedagogem Janem Kühnem a během dlouhé historie sboru se v jeho čele vystřídali významní čeští sbormistři. Od roku 2007 je hlavním sbormistrem Lukáš Vasilek. Na pozici druhého sbormistra aktuálně působí Lukáš Kozubík.

Doménou PFS je především oratorní a kantátový repertoár. Při jeho uvádění spolupracuje sbor s nejslavnějšími světovými orchestry (například Berlínští filharmonikové, Česká filharmonie, Izraelská filharmonie či Vídeňští symfonikové) pod vedením věhlasných dirigentů jako sir Simon Rattle, Semjon Byčkov, Manfred Honeck nebo Jakub Hrůša. Jako rezidenční sbor operního festivalu v rakouském Bregenzu se věnuje také opeře.

PFS realizuje řadu vlastních projektů. Od roku 2011 pořádá v Praze cyklus samostatných sborových koncertů, jejichž dramaturgie je zaměřena především na náročná a méně známá díla sborového repertoáru a cappella nebo s instrumentálním doprovodem. Nedílnou součástí aktivit sboru je také péče o hudební výchovu mládeže prostřednictvím edukativních koncertů. Pro studenty pěveckých oborů organizuje již desátým rokem Akademii sborového zpěvu, jejímž cílem je umožnit mladým umělcům získat praxi v profesionálním vokálním ansámbly, pro mladší děti pořádá hravé edukativní koncerty.

PFS disponuje bohatou diskografií. Jeho nahrávky lze nalézt mj. u společností Decca Classics, Deutsche Grammophon, Sony Classical a Supraphon. Je také pravidelným hostem významných českých festivalů klasické hudby jako Dvořákova Praha, Smetanova Litomyšl nebo Pražské jaro. V zahraničí sbor vystupuje na festivalu v Bregenzu.

Pražský filharmonický sbor je držitelem ceny Classic Prague Award 2018 za Nejlepší vokální koncert a Ceny České televize – Klasika roku. Za mimořádné umělecké zásluhy, propagaci a popularizaci české hudby u nás i v zahraničí se stal PFS na podzim roku 2022 laureátem Ceny Antonína Dvořáka.

PKF — Prague Philharmonia

PKF — Prague Philharmonia vznikla v roce 1994 z iniciativy dirigenta Jiřího Bělohlávka (1946–2017) pod názvem Pražská komorní filharmonie. Od počátku sezony 2015–2016 stojí v jejím čele francouzský dirigent Emmanuel Villaume. Orchester má ve svém „rodném listě“ vepsanu svěžest, energičnost a perfekcionismus, jež stejně jako lásku k hudbě vkládá do každého koncertu. Je ceněn pro svůj charakteristický zvuk, za nímž stojí mimo jiné jeho stěžejní repertoárová oblast – hudba vídeňského klasicismu.

Pravidelně účinkuje se světoznámými dirigenty a sólisty: Harrym Bicketem, Jakubem Hrůšou, Davidem Newmanem, Paullem McCreehem, Milanem Turkovičem, Julianem Rachlinem, Gilem Shahamem, Maximem Vengerovem, Danielem Müllerem-Schottem, Mischou Maiským, Sarah Chang, Gáborem Boldoczkým, Jonasem Kaufmannem, Dianou Damrau, Ailyn Pérez a dalšími. V minulosti měla filharmonie tu čest spolupracovat s Christopherem Hogwoodem, Marthou Argerich, Jefimem Bronfmanem, Andrásem Schiffem, Lucianem Pavarottim, Plácidem Domingem, Angelou Gheorghiu, Elinou Garančou, Juanem Diegem Flórezem, Thomasem Hampsonem, Magdalenou Koženou, Rolandem Villazónem a dalšími. Je pravidelně zvána na mezinárodní hudební festivaly a vystupuje v předních světových sálech (BBC Proms, Berliner Philharmonie, Dresdner Musikfestspiele, MITO Settembre Musica, Pražské jaro, Festspiel Baden-Baden, Elbphilharmonie

Hamburk, Gasteig Mnichov, Tokyo Suntory Hall, Královská opera Muscat v Ománu a další).

PKF — Prague Philharmonia natočila přes 90 kompaktních disků pro přední domácí i světová hudební vydavatelství a za nahrávky má na svém kontě řadu ocenění: Zlatou desku RAC Canada 2000, Cenu Harmonie 2001, Diapason d'Or 2007. V roce 2016 získala za CD *Héroïque* s Bryanem Hymelem nominaci na International Opera Awards a v roce 2017 za CD *Bohemian Rhapsody* s Gáborem Boldoczkým nominaci na International Classical Music Award (ICMA). Její profilové CD *Ravel–Debussy–Bizet* na labelu Warner Classics z roku 2018 získalo skvělé kritiky v *London Sunday Times* či v *Gramophone* a časopis *BBC Music Magazine* jej zařadil mezi TOP 10 nahrávek týdne. V roce 2019 vyšla u Deutsche Grammophon nahrávka PKF s tenoristou Benjaminem Bernheimem a Emmanuelem Villaumem, který dirigoval i nejnovější profilové CD orchestru s díly Bohuslava Martinů a Antonína Dvořáka.

Kyjevský symfonický orchestr

Kyiv Symphony Orchestra (KSO) byl založen roku 1979 a v posledních letech se stal jedním z nejzajímavějších kulturních aktérů na Ukrajině. Ze spolupráce orchestru s italským dirigentem Luigim Gaggerem se zrodilo vzácné spojení ukrajinské živelné muzikality a západního analytického přístupu. Každý koncert tak tvoří poutavou cestu přes díla z různých období a stylů, protkanou společnými tématy.

KSO vystoupil ve významných evropských koncertních sálech, jako je Berliner Philharmonie, Elbphilharmonie, Gewandhaus Leipzig nebo Cité de la musique, a také hrál před představiteli NATO na madridském summitu 29. června 2022. Repertoár orchestru sahá od 16. století až po mladší generaci současných skladatelů. Právě díky kvalitě interpretace soudobé hudby byli KSO a Luigi Gaggero v roce 2022 oceněni v hudební soutěži Fondation Prince Pierre de Monaco. V Kyjevě orchestr často vystupuje při příležitosti velkých svátků, v roce 2021 hrál k 25. výročí ústavy Ukrajiny před Nejvyšší radou (ukrajinským parlamentem) a na olympijském stadionu k 30. výročí nezávislosti Ukrajiny.

V operním repertoáru uvedl KSO poprvé v historii samostatně Ukrajiny Wagnerova Tristana a Isoldu na scéně Národní opery v Kyjevě, poté rovněž na festivalu Musikfestspiele Königswinkel v obsazení mezinárodních hvězd pod taktovkou Lothara Zagroseka. Pod vedením svého šéfdirigenta uvedl orchestr premiéru opery Night Maksyma Kolomiitse, kterou vydal i jako videonahrávku.

Komorní orchestr České filharmonie

„Je to splnění našeho společného snu s Jiřím Bělohlávkem: po dvou letech příprav jsme v roce 2018 uvedli v život Komorní orchestr České filharmonie. Pod tímto názvem se neskrývá jedno určité těleso, ale projekt, v němž filharmonici zahrají v různých komorních seskupeních,“ objasnil generální ředitel České filharmonie David Mareček. Hru filharmoniků v komornějším počtu vnímal Jiří Bělohlávek jako důležitou součást „hygieny“ orchestrálních hráčů. V menším orchestru, s repertoárem od baroka po současnost, si hráči tříbí intonaci, frázování i spolupráci individualit v rámci celku. Komorní orchestr s proměnlivým složením, ovšem vždy výhradně z hráčů České filharmonie, se oficiálně zrodil pro 123. sezonu České filharmonie. Od té doby připravil už patnáct projektů, které odehrál jak během rudolfinských sezon, tak pro externí festivaly.

Dětský pěvecký sbor Radost Praha

Dětský pěvecký sbor Radost Praha byl založen v roce 1961 sbormistrem Vladislavem Součkem, od roku 1994 působí v Základní umělecké škole v Šimáčkově ulici na Praze 7.

Jeho repertoár zahrnuje všechna slohová období a různé hudební žánry. Děti z Radosti zpívaly v řadě evropských zemí, v letech 1994 a 1997 navštívily Kanadu. Těleso se pravidelně účastní mezinárodních soutěží, z nichž si odváží významná ocenění (Bratislava, Cantonigròs, Celje, Kaunas, Llangollen, Montreux, Neerpelt, Preveza, Tours a další), spolupracuje s Českým rozhlasem, Českou televizí a Státní operou v Praze. V uplynulých letech vystoupilo na Dvořákově Praze, Pražském jaru, Pražském podzimu a Dnech Bohuslava Martinů a spolupracovalo se Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK a Pražským filharmonickým sborem.

Dětský koncertní sbor vedou sbormistři Jan Pirner, Cecílie Pirnerová a Vladislav Souček, klavíristy jsou Vladimír Kopáček a Jitka Nešverová a hlasovou poradkyní je Hana Blachutová.

Linda Sítková *varhany*

Linda Sítková je česká varhanice pocházející z Rožnova pod Radhoštěm a patří ke špičce současných českých varhanních interpretů. Věnuje se koncertní činnosti v Česku i v zahraničí, vystoupila na Mezinárodních varhanních festivalech v Chartres, Birminghamu, Edinburghu, Naumburgu, Stuttgartu, Nürnbergu, Bonnu, Karlsruhe, Wien a dalších. Spolupracuje s Janáčkovou filharmonií v Ostravě, Jihočeskou komorní filharmonií, Plzeňskou filharmonií, Pražským filharmonickým sborem, Bach-Collegiem Praha a dalšími symfonickými i komorními tělesy. Dále se věnuje výuce a hudebním doprovodům liturgie. Je varhanicí ve farnostech u sv. Jana na Skalce na Novém Městě pražském a u Nejsvětějšího Salvátora v Praze 1.

Benjamin Britten

Válečné rekviem, op. 66

I. REQUIEM AETERNAM / Odpočinutí věčné

Sbor

Odpočinutí věčné dej jim, Pane,
a světlo věčné ať jim svítí.

Dětský sbor

Tobě přísluší chvála, ó Bože, na Sionu,
a Tobě se splní slib v Jeruzalémě.
Vyslyš modlitbu mou,
k Tobě veškeré tělo přichází.

Tenor sólo

Jaké zní hrany těm, kdo mřou jak stáda?
Jen rozlícených děl nestvůrné hrozby.
Jen koktajících pušek kanonáda
přehlušit může jejich chvatné prosby.
Neslyší výsměch modliteb či zvonů,
neslyší truchlení, jen hlasy chórů –
šílených chórů, kvilů od kanonů;
a polnic volajících zpod obzorů.

Kdo nad mrtvými bude držet svíce?
Ne ruce chlapců; těm jen v očích vzplanou
posvátné jiskry s věčným na shledanou.
Příkrov pak stvoří bledé dívčí líc;
květiny něha v tichém usebrání,
oponu soumrak, když se k noci sklání.

Sbor

Pane, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Pane, smiluj se.

II. DIES IRAE / Dny hněvu

Sbor

Onen den, den hněvu lkavý
zruší čas, dým vzejde tmavý,
David, Sibyla tak praví!
Strašné chvění, bázeň hrozná,
až se tvorstvo Soudci přizná,
který řeší vše a pozná!

Zní hlas trubky divně duně,
volá spáče v hrobu lůně,
Pán kde sedí na svém trůně.
Smrt a příroda tu trnou,
když se těla z hrobu hrnou
k Soudci, každé s hříšnou skvrnou.

Baryton sólo

Zpěv polnic teskně podvečerem zněl,
odpověď polnic rozsévala žal.

Dozněly hlasy chlapců u řeky.
Spánek je zkolébal; zavládl smutek.
Na muže těžce dolehl stín rána.

Utichly hlasy dávné sklíčenosti,
skloněny stínem rána teď již spaly.

Soprán sólo a sbor

Přinesena psaná kniha,
je v ní všecka hříchů tíha,
z ní pak Soudce viny stíhá.
Soudce zasedat až bude,
zjeví se, co skryto všude.
Bez pomsty zda něco zbude?
Co mám, běda, promluvití?
Obhájcem kdo má mi býti,
když i dobrý hrůzu cítí?
Hrůzné Velebnosti Králi,
spasiž, kdož si spásu přáli,
spas mne, zdroji Lásky stálý!

Tenor a baryton sóla

Tam šli jsme Smrti vstříc jak přátelé;
přisedli, jedli jsme s ní, chladnou, bílou. –
Že misky převrhla nám, nevadilo.
Dech čpěl jí zeleně a kysele. –
Ač v očích pláč, vždy vítali jsme bitvu.
Smrt střely chrlila a plivala
bomby. My pěli s ní, když zpívala,
když na nás brala kosu jako břitvu.
Ne, nebyla Smrt naším nepřítelem!
My se jí smáli, chtěli se s ní družít.
Tu její moc jsme přijímali směle
a smáli se: vždyť přijdou lepší muži
a větší války, v kterých každý voják pyšně zvedne hlavu,
že válčí proti Smrti – za život; ne proti lidem – za zástavu.

Sbor

Vzpomeň si, ó, Jesu milý,
žeš šel pro mne k svému cíli.
Nezatrať mne v oné chvíli!

Klesls, hledaje mne, znaven.
Pro mne byl kůl Kříže vstaven.
Nebud' čin ten plodů zbaven!

Sténám pod vinami svými,
líce hříchů rumění mi.
Slituj se nad vzdechy mými!

Marii dals rozhřešení,
lotr hříšníkem již není,
já též čekám vykoupení.

Rač mne mezi ovce vzítí,
od kozlů mne oddělití,
dej mi po pravici dlítí.

Až se zachvějí kdys klatí,
že je ostrý plamen schvátí,
rač mne k sobě povolati.

Duše prosí, lká, se rmoutí,
v popel se mé srdce hroutí,
rač smrt dobrou poskytnouti.

Baryton sólo

Zvolna se vztyč, ty dlouhá černá paže,
obrovské dělo, čnící do nebes;

sraz zpupnost, jak to nikdo nedokáže,
svou kletbu nad jejími hříchy vynes;

však až tvé kouzlo dojde dokonání,
ať prokleje tě Bůh a naše duše chrání!

Soprán sólo a sbor

Onen den, den hněvu lkavý
zruší čas, dým vzejde tmavý,
David, Sibyla tak praví!
Strašné chvění, bázeň hrozná,
až se tvorstvo Soudci přizná,
který řeší vše a pozná!
Slzavým dnem bude, Pane,
němž víník k Soudu vstane
z hrobového svého lože,
tohoto pak šetři, Bože.

Tenor sólo

Na slunce přeneste ho –
už jednou vzbudilo ho jemně
v šepotech pole nesetého
i jindy, v lůně galské země.
Dnes ráno též, ač sníh je tady,
pokud má zase nabýt vlády,
jen slunce ví si rady.

Když umí zrno v zemi vzbudit
i chladnou hvězdu, jako kdysi,
jak nemohlo by statné údy
a dosud teplé boky vzkřísit?
K čemu by jinak bylo dílo,
jež slunce obdařilo silou,
aby zem probudilo?

Sbor

Milý Pane Ježíši, dej jim věčné odpočinutí. Amen.

III. OFFERTORIUM / Obětování

Dětský sbor

Pane Ježíši Kriste, Králi slávy,
vysvobod' duše všech věřících zemřelých
od útrap pekla a od hluboké propasti,
vysvobod' je z tlamy lví,
aby je nepohltila pekelná hlubina,
aby neupadly do temnosti.

Sbor

Nýbrž ať korouhevník, svatý Michael,
uvede je do svatého světla,
které jsi kdysi přislíbil Abrahámovi
a jeho potomstvu.

Baryton a tenor sóla

Vstal Abrahám a dřevo našťípal;
šel, s sebou vzal si oheň, vzal si nůž.
A protože s ním bydlel pospolu,
děl Izák, prvorozený: Můj otče,
hle přípravy tvé, oheň, železo,
kde je však beránek, tvá obětina?
Tu spoutal otec chlapce řemeny,
zbudoval předprsň a zákopy
a vyňal nůž, že syna zavraždí.
Vtom anděl zvolal z hůry nebeské:
Nevkládej svoji ruku na chlapce,
aniž mu jinak ubližuj. Tam hled' –
za rohy chyt se beran v křoviscích;
Berana Pýchy raděj obětuj.
Stařec však neposlechl, zabil syna –
a půlku dětí Evropy tak stíná.

Dětský sbor

Obětujeme Ti dary, Pane, a modlitby chvály.
Přijmi je za duše těch, na které dnes vzpomínáme.
Dej Pane, ať přejdou ze smrti do života.

IV. SANCTUS / Svatý

Soprán sóla a sbor

Svatý, Svatý, Svatý, Pán, Bůh zástupů.
Nebe i země plné jsou Tvé slávy. Hosana na výsostech.
Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Baryton sólo

Až na východě mocné blesky vzplanou
a z mračen vynoří se Vůz, Trůn Páně,
až bubny Času zavíří a stanou,
bronz západu až řekne: složit zbraně,

vstoupí zas Život v tato těla? Vážně
Smrt vyhledá a slzy smyje z tváří? –
Naplní Život mládím žíly prázdné
a živou vodou pokropí pak Stáří?

Leč bílé Stáří se mnou nesouhlasí:
„Mou hlavu tíží sníh, jenž barví vlasy.“
A Zemi slyším jako v spárech smrti:
„Mé srdce ohnivé dál bolest škrtí,
mé dávné jizvy sláva nevyhojí,
neoschnou slzy, moře, v tváři mojí.“

V. AGNUS DEI / Beránek boží

Tenor sólo

Dál visí tam u cesty zryté,
i On v té válce krvácí,
učedníci se choulí v krytě
a při Něm jsou teď vojáci.

Sbor

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
dej jim odpočinutí.

Tenor sólo

Těch kněží kolem Golgoty,
jimž pýcha do tváří je vpsána;
cejch Šelmy na těle jim tkví,
jež odřekla se Krista Pána.

Sbor

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
dej jim odpočinutí věčné.
Dopřej nám pokoje.

VI. LIBERA ME / Vysvobod' mě

Sbor a soprán sólo

Vysvobod' mě, Pane, z věčné smrti v onen hrozný den,
kdy se pohnou nebesa a země, až přijdeš soudit svět ohněm.
Třesu se a strachuji, až nastane soud a po něm přicházející
hněv.

Kdy se pohnou nebesa a země. Onen den, den hněvu, pohromy
a bídy, den veliký a velmi hořký. Vysvobod' mě, Pane...

Tenor sólo

Zákoníci všem vnucují
poslušnost k státu, sebejistí;
kdo pravou láskou milují...
[ti zemřou bez větší nenávisti.]

Jako bych z bitvy uprchl a běžel
hlubokým tunelem ve skalách ze žul,
ježž dávné kruté války sklenuly.
Bezvládní spáči i tam sténali,
jak zkameněli v myšlenkách či zmaru.
Tu jeden procit, vyveden mnou z míry,
s bolestným poznáním zrak upnul na mě
a bědné ruce zved jak k požehnání.

Já řek, když dozněl hřmot a větru pláč:
„Neznámý bratře, truchlit není proč.“

Baryton sólo

„Ne,“ pravil on, „jen pro ztracené roky,
tu beznaděj. To, v co ty doufáš, také
tím já jsem žil; já hnal se v prudkém chvatu
za nejnespoutanější krásou světa.

Svou bujarostí jsem snad rozesmával
a pláčem svým tam něco pozůstavil,
co má teď zajít: pravdu nevyřčenou,
že líto je nám vše, co válka činí.
Ta zkáza snad už všechny upokojí,
nebo v nich vzkypí krev, zas prolíjí ji –
jen svorně vpřed, s dravostí tygřice,
byť národ chce si pokrok odříci.
Nechci s tím světem, jenž se zmítá dál,

jet do neopevněných citadel.
Až zjistí, co jim krve v kolech stydne,
budu ji smývat vodou z luzných studní,
i z těch, co za války jsme vyhloubili
až moc, i z nejluznějších, co kdy byly.
To mě jsi, bratře, zabil, nepříteli.
I potmě poznám tě. Jak vraštils čelo,
když včera do mě bodal jsi tak snadno!
Já bránil se, však ruce měl jsem chladné.“

Tenor a baryton sóla

„Teď nás nech spát...“

Soprán sólo a dětský sbor

Ať tě andělé zavedou do ráje, při tvém příchodu ať tě přivítají
mučedníci a dovedou tě do svatého města Jeruzaléma.
Ať tě přijme sbor andělů a s Lazarem, kdysi chudým, ať máš
věčné odpočinutí. Odpočinutí věčné dej jim, Pane, a světlo
věčné ať jim svítí. Ať odpočívají v pokoji. Amen.

z angličtiny přeložil Zdeněk Beran

Partneři

Za podpory

Hlavní partner

Partner

Generální mediální partner

Mediální partneři

Poděkování

Prague Sounds *The Festival.*
1 — 18 11 2023

